

C6 – SLAN2

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

2 oktober 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

INHOUD

Interpellatie van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toekomst van de buurtwinkels in Vlaanderen	1
Met redenen omklede moties	4
Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de teloorgang van de hopteelt in Vlaanderen	4
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over steun aan de Vlaamse garnalenvissers	6
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de problemen van de glastuinbouw en de sierteelt	6

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Interpellatie van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de toekomst van de buurtwinkels in Vlaanderen

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, mijn interpellatie zal niet zo lang duren als de interpellatie over Doel in de commissie voor Openbare Werken. Wellicht zal ook uw antwoord korter zijn, niet omdat het probleem van de buurtwinkels minder belangrijk zou zijn dan Doel, maar het onderwerp is iets minder politiek geladen.

Uit alarmerende cijfers van de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) blijkt dat het aantal buurtwinkels in Vlaanderen gezakt is van meer dan 10.000 tot minder dan 6000. In dat aantal werden ook de nachtwinkels meegeteld. Als ze van het totaal worden afgetrokken, komen we uit op ongeveer 3700 nog bestaande buurtwinkels. Vooral op het platteland verdwijnen buurtwinkels. In de stad is er een omgekeerde tendens.

Natuurlijk zijn er verschillende oorzaken van de achteruitgang van het aantal buurtwinkels. De normen voor de zelfstandige worden steeds strenger. Er komen steeds meer eisen in verband met hygiëne, fiscaliteit en administratie. Er is de concurrentie met de grootwarenhuizen – de heer Callens heeft me erop gewezen dat het woord feitelijk niet bestaat – waarvoor steeds meer vergunningen worden geleverd.

Ik kan getuigen dat daar waar veel basisfuncties zoals de post, de bibliotheek en dergelijke verdwijnen, ook de buurtwinkels verdwijnen. Ook in mijn gemeente is dat het geval. Nochtans mag het belang van de buurtwinkel niet onderschat worden. De kleine winkel draagt bij aan het sociale weefsel in een buurt. Buurtwinkels zijn de ontmoetingsplekken bij uitstek die het sociale leven bevorderen. De achteruitgang van het aantal buurtwinkels leidt effectief tot een verarming van het buurtleven. Sommigen durven zelfs te stellen dat buurtwinkels een remedie zijn tegen de verzuring in onze maatschappij. Ook de werkgelegenheid in de sector mag zeker niet onderschat worden.

Natuurlijk beschikken de buurtwinkels nog altijd over heel wat troeven. Ze leveren kwaliteit en service, ze leveren verse waren en kant-en-klare producten. Alles is

te vinden op een kleine afstand. Er zijn geen lange wachtrijen zoals in de warenhuizen. Al deze troeven kan de buurtwinkel uitspelen tegen de grotere zaken.

De Vlaamse Regering leek zich bij het begin van legislatuur ook bewust van de problematiek. In het kader van het plattelandsbeleid werden door de voormalige minister voor Landbouw en Plattelandsbeleid, de heer Yves Leterme, een aantal initiatieven genomen ter bevordering van de buurtwinkels. Het ging voornamelijk om kleinschalige projecten. Er werden een aantal pilootprojecten opgestart om van de buurtwinkel meer te maken dan een buurtwinkel. Er was ook de oprichting van het Interbestuurlijke Plattelandsoverleg of IPO. Tijdens de stichtingsavond bleek duidelijk dat de buurtwinkels een belangrijk aandachtspunt vormden.

De cijfers bewijzen echter dat het gevoerde beleid tot op heden niet tot het gewenste resultaat heeft geleid. Volgens UNIZO zijn er nog initiatieven en maatregelen nodig om het tij te doen keren en om de buurtwinkels een toekomst te garanderen, zo niet zal de teloorgang van de buurtwinkels geen halt toegeroepen kunnen worden.

Mijnheer de minister, ik beweer niet dat het beleid van de vorige minister gefaald heeft, maar toch blijkt dat drie jaar na de start van deze regering de initiatieven niet hebben geleid tot het gewenste resultaat. Hoe evalueert u het gevoerde beleid van de afgelopen jaren?

Op welke wijze zult u het gevoerde beleid ten aanzien van buurtwinkels bijsturen? Ik verwees al naar de proefprojecten. Ik denk onder meer aan het project 'buurtwinkel in een landelijke omgeving'. Het gaat om goedbedoelde, maar heel kleinschalige initiatieven. Ze leiden tot een zekere versnippering. Op welke wijze zult u de buurtwinkels beter ondersteunen?

Ik wees er al op dat de teloorgang van de buurtwinkels mee te wijten is aan de opkomst van de grote baanwinkels, de grootwarenhuizen en de grote vestigingen. De inplanting is een federale bevoegdheid, maar sedert de IKEA-wet van maart 2005 kunnen ook gemeenten beslissen over de inplanting van grote winkelcentra op hun grondgebied. Sommigen pleiten ervoor om die bevoegdheid over te hevelen naar de provincie of naar het Vlaamse niveau. Ik had graag uw visie hierop gekend.

Ik wil er trouwens ook op wijzen dat in het Vlaamse regeerakkoord werd gesteld dat de regering een einde wilde maken aan de wildgroei van baanwinkels. Van daar mijn concrete vragen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik wil me graag even aansluiten bij de interpellatie van de heer Sintobin. Naar mijn aanvoelen kijkt hij wel heel erg streng naar het gevoerde beleid.

Vanzelfsprekend draag ook ik de buurtwinkels een warm hart toe. Vooral de achteruitgang van de buurtwinkels in een landelijke omgeving vind ik een heel spijtige zaak. Toch mogen we de initiatieven die werden genomen door de Vlaamse Regering, niet te sterk minimaliseren.

Ondertussen zijn er al twee projectoproepen geweest: in de eerste helft van het jaar en op het einde van vorig jaar. De projectoproepen zijn heel zinvol, want er wordt gestreefd naar innovatieve buurtwinkelconcepten. Het is de bedoeling om ze meer kansen te geven. Innovatieve buurtwinkelconcepten moeten op hun beurt een voorbeeldfunctie hebben voor andere besturen. De buurtwinkels hebben een belangrijke rol te spelen. Ik denk dat iedereen het daarmee eens is. Ze moeten zelf nadenken over hoe ze op een innovatieve wijze een nieuw elan kunnen krijgen.

Een puur economische ondersteuning van de buurtwinkels zal de toets van Europa waarschijnlijk niet doorstaan, maar door het ondersteunen van innovatieve buurtwinkelconcepten kunnen er nieuwe ideeën ontstaan en kan er heel wat in gang worden getrokken. We hebben het hier gemakkelijk over innovatieve buurtwinkelconcepten, maar ze worden niet in een-twee-drie gerealiseerd, uitgevonden en uitgewerkt. Er is uiteindelijk een grote klik, een mentaliteitswijziging nodig bij de mensen zodat ze er mee over nadenken en mee zoeken naar projecten. Dat vergt tijd. Het is daarom misschien interessant om de projectoproepen te herhalen en zo het proces van het nadenken over innovatieve projecten in gang te houden. Het is anderzijds ook heel belangrijk dat concepten en ideeën, die het resultaat zijn van de twee projectoproepen ook goed verspreid worden. Ik wil de minister dan ook vragen om hier voldoende aandacht aan te besteden en om ruim te communiceren over de resultaten van de verschillende projectoproepen.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Mevrouw Els Robeyns: Mijnheer de voorzitter, ook ik wil me graag aansluiten bij de interpellatie van de heer Sintobin. Namens mijn fractie deel ik zijn bekommernis over de toekomst van de buurtwinkels in Vlaanderen. Dat ze terecht is, blijkt inderdaad uit de cijfers van UNIZO, maar ook uit eerder studiewerk bleek de achteruitgang van de buurtwinkels al.

Ik wil het debat graag wat opentrekken, want het verdwijnen van de buurtwinkels is geen alleenstaand fenomeen. We mogen ons niet alleen fixeren op het verdwijnen van de buurtwinkels die dagdagelijkse producten aanbieden, maar we moeten ook aandacht hebben voor

het verdwijnen van andere vormen van dienstverlening in heel wat plattelandskernen, maar ook in bepaalde wijken van grotere steden en gemeenten.

De heer Sintobin heeft er ook al naar verwezen dat het eigenlijk gaat over de achteruitgang van de dienstverlening op het platteland. Het verdwijnen van de buurtwinkel vormt daar één element van, maar ook andere vormen van dienstverlening, zoals banken, de post, kinderopvang en mutualiteit, verdwijnen uit de plattelandsgemeenten. Het lijkt mij daarom zinvoller om te pleiten voor een recht op basisdienstverlening. Zonder basisdienstverlening dreigt de levenskwaliteit van veel mensen aangetast te worden, dreigt de leefbaarheid van dorpen op termijn te verdwijnen en wordt het bestaande sociale weefsel in de dorpen en wijken totaal vernietigd.

Volgens mijn fractie maakt alleen een globaal concept kans op slagen. Ik verwijs even kort naar de situatie in Nederland, dat voor de concrete toepassing op het terrein al verder gevorderd is. In Nederland bestaat de 'servicewinkel'. Het concept van de servicewinkel is vrij uniek. Binnen het concept bieden verschillende landelijke, lokale of regionale partners en overheden hun diensten aan onder één dak. Een lokale ondernemer fungeert als gastheer. In de buurtwinkel wordt in een kantoorruimte voorzien die op vaste tijdstippen kan worden gebruikt door mensen van de post, van de bank en van de gemeente. Ze houden er spreekuur zodat de dienstverlening ook in de kleine kernen gegarandeerd is. Misschien moeten we meer aandacht besteden aan zo'n concept, want het bewijst dat de overheid en de privésector samen kunnen inspelen op bepaalde maatschappelijke noden en behoeften, en dat ze samen een meerwaarde kunnen bieden aan de gehele samenleving.

Mijnheer de minister-president, werd al eens nagedacht over zo'n totaalconcept? In Vlaanderen moet er meer naar worden gezocht zodat iedereen vlakbij huis terecht kan voor elementaire, noodzakelijke diensten.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de voorzitter, het is inderdaad zo dat de buurtwinkels verdwenen zijn doordat de concurrentie groter geworden is, maar het betreft niet alleen de concurrentie van grote warenhuizen, ook die van kleinere supermarkten. In bepaalde plattelandsgemeenten werden de winkels vervangen door grotere buurtwinkels, een soort supermarkten. Als een buurtwinkel niet rendabel is, dan kan hij niet opengehouden worden. Zo eenvoudig is het. De eerste oorzaak van het verdwijnen van de buurtwinkels is de rentabiliteit.

Mijnheer de minister-president, mevrouw Rombouts deed een aantal voorstellen. Ook ik wil mijn steentje bijdragen. Er zijn een aantal marketinghogescholen. Heel wat eindejaarstudenten doen marktonderzoeken

en maken studies over nieuwe vestigingen of veranderende vestigingen. Ik spreek uit ervaring, want ik geef zelf les in zo'n school in Kortrijk.

Ik stel voor om de hogescholen te vragen om voor de eigen provincie – geen twee provincies zijn immers gelijk – onderzoek te verrichten inzake de innovatie van de winkels, de mogelijke rentabiliteit, de vestiging en heel wat andere elementen die een rol spelen. We kunnen vragen om onderzoek te verrichten naar de oorzaken en de Vlaamse Regering daarna vragen voorstellen te doen inzake de rentabiliteit of de innovatie. Volgens mij kunnen we daar prachtige resultaten mee boeken.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister-president, ook ik wil me graag kort aansluiten bij de vraagstellers. De verbreding waar mevrouw Robeyns over sprak, is niet onbelangrijk. Niet alleen de buurtwinkel, maar ook andere thema's zijn daarbij belangrijk. Ik denk bijvoorbeeld aan de plattelandsschool, en ik verwijs naar een recente actie van de Katholieke Landelijke Jeugd (KLJ) en naar de uitspraken van de minister van Onderwijs – we zullen hem er te gepasten tijde aan herinneren.

Ik denk ook aan een problematiek waar de federale regering voor verantwoordelijk is: de opstapplaatsen van de NMBS in vele landelijke dorpen. Ik denk ook aan alles wat te maken heeft met zorg. Het is immers essentieel dat we ervoor zorgen dat ook morgen het platteland niet vergeten wordt. Een andere minister is daarvoor verantwoordelijk, maar de minister bevoegd voor Plattelandsbeleid beschikt volgens mij over de horizontale bevoegdheid om de zaken te coördineren.

Ik verwijs toch nog eventjes naar de vraag die ik op 21 februari 2006 stelde naar aanleiding van de beleidsbrief 2005-2006 (*Hand.* VI. Parl. 2005-06, C157) en die heel specifiek de problematiek van de plattelandswinkels betrof. De toenmalige minister-president, Yves Leterme, wees ons erop dat er een onderzoek liep, besteld door minister Moerman, naar de behoeftes van steden en gemeenten met betrekking tot het buurtwinkelbeleid. Het onderzoek wordt uitgevoerd door professor Van Ossel van de Vlerick Management School en werd pas opgeleverd in januari 2006. Als de proefprojecten ondertussen lopen, kan niet worden beweerd dat er traag gewerkt wordt. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen buurtwinkels in een landelijke context en buurtwinkels in een stedelijke context. Ik heb begrepen dat wat de buurtwinkels in landelijke context betreft, de opvolging gebeurt door de afdeling Plattelandsbeleid en de minister-president en dat wat de buurtwinkels in stedelijke context betreft, de opvolging gebeurt door de administratie Economie en dus ook door minister Moerman.

Mijnheer de minister, indien u reeds over de evaluatie van de proefprojecten op het platteland zou beschikken, dan is het voor ons heel nuttig om te weten wat de stand

van zaken is en dan zouden we graag geïnformeerd worden over de verdere opvolging en implementatie.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik dank u voor de vele suggesties.

Mijnheer Sintobin, natuurlijk kan ik het belang van de buurtwinkel helemaal onderschrijven. Een buurtwinkel is niet alleen belangrijk voor de economische activiteiten in een dorp of een stad, maar ook voor het sociale contact en de sociale samenhang. De heer De Meyer verwees terecht naar een initiatief dat ik samen met minister Vandembroucke heb genomen ten aanzien van de dorpscholen. Ook die scholen zijn een heel sterk sociaal bindmiddel dat de eerste taak van de scholen, namelijk het onderwijs, ruimschoots overstijgt.

Mijn voorganger heeft een aantal initiatieven genomen. Ook naar die initiatieven werd verwezen. In mei 2006 werd het plattelandproject 'Buurtwinkel in een landelijke omgeving' opgestart. Het project bestond uit een 'open oproep' gericht tot 244 lokale besturen. Terecht werd erop gewezen dat de oproep van mei 2006 werd gevolgd door een tweede oproep in december 2006. In totaal werden 8 sterke projecten geselecteerd. Ze lopen in de landelijke dorpen van 8 steden of gemeenten. Voor die projecten werden de nodige middelen uitgetrokken. Gooik, Heuvelland, Zele, Tienen, Peer, Riemst, Poperinge en Maldegem werden geselecteerd. De projecten lopen nu, en we zullen ze van heel nabij volgen. De evaluatie zal worden gemaakt in de loop van dit politieke werkjaar om een bundeling te maken van de 'best practices' die als een praktijkgids zal kunnen worden gebruikt. Ook zal er een sensibiliseringsactie worden georganiseerd. Mijn voorganger heeft dus, samen met u, de nodige initiatieven genomen. Ik zal er tijdens dit werkjaar dus een evaluatie van maken en een praktijkgids over opstellen.

Het is heel belangrijk dat de buurtwinkels actualiseren. Een buurtwinkel anno 2007-2008 is een andere buurtwinkel dan een buurtwinkel van de vorige eeuw. Natuurlijk moet er altijd enige rentabiliteit zijn, het gaat immers om een winkel die wordt uitgebaat door een zelfstandige ondernemer, maar we moeten ook bekijken of het mogelijk is om er bepaalde diensten aan te bieden. De buurtwinkel beschikt immers over mogelijkheden en moet op zoek gaan naar en inspelen op niches waar men nood aan heeft in een bepaalde buurt. Dus ook dat facet zullen we verder bekijken en de nodige stimulansen geven. Er werd gesproken over hogescholen. Ook zijn er organisaties die heel wat knowhow hebben en ter zake iets kunnen doen.

De laatste vraag ging over de regionalisering. Mijnheer Sintobin, u verwees naar de IKEA-wet. Daar wij be-

voegd zijn voor het economische beleid, de mobiliteit, het stedenbeleid en het ruimtelijke beleid, valt er veel voor te zeggen dat ook het distributiebeleid regionaal zou zijn. Ook die wet op de grote handelsvestigingen zou dus best worden geregionaliseerd. Ik ga ervan uit dat diegenen die de besprekingen voeren, de zaken met die wijsheid zullen aanpakken. Willen we immers dat dit goed en coherent wordt aangepakt, dan gebeurt dit best op die wijze.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw korte, maar toch duidelijke antwoord. Ik heb ook begrepen uit de reacties van de diverse leden dat iedereen toch wel bezorgd is over de toekomst van de buurtwinkels. Zeker mevrouw Robeyns heeft enkele interessante suggesties gedaan. We zullen dit dossier alleszins volgen.

Het verheugt me dat u het gevoerde beleid aan een evaluatie zult onderwerpen en eventueel andere initiatieven zult nemen. Mevrouw Rombouts, in tegenstelling tot wat u stelt, heb ik niet negatief gedaan over het gevoerde beleid. Voorlopig zitten wij echter nog altijd in de oppositie. Het is natuurlijk onze taak om bepaalde zaken aan te kaarten in de commissies.

Mijnheer de minister-president, wat uw antwoord op de tweede vraag betreft, het verheugt me dat u, net als vorige week in een ander dossier trouwens, ook hier pleit voor een regionalisering van de bevoegdheid. Op den duur zult u ons nog overtreffen.

Mijnheer de voorzitter, naar aanleiding van deze interpellatie zullen wij een met redenen omklede motie indienen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de minister-president, ook ik dank u voor uw antwoord. Wat het laatste punt betreft, is het zo dat de gemeenten daar momenteel ook nog een zeg in hebben. Ik heb het gevoel dat ze niet altijd even goed worden ondersteund bij hun afwegingen. Heel vaak wordt het punt van de extra werkgelegenheid naar voren gebracht. Voor de uitstraling van de gemeenten is zo'n groot bedrijf toch ook wel interessant. Naast de regionalisering moeten we er misschien ook eens over nadenken of we de gemeenten meer ondersteuning of vorming kunnen geven. We zouden hen meer kunnen sensibiliseren over de wijze waarop ze die afweging kunnen maken.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister-president, in mijn gemeente, een landelijke gemeente, heb ik vorige week toevallig nog een vergadering gehad

met de mensen die het bijzonder plan van aanleg (BPA) Centrum herzien. Daar heb ik de vraag gesteld of ik in een BPA of een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) een bepaling kan inlassen die, als een woning verdwijnt in het centrum van de gemeente en er komen appartementsgebouwen, die mensen zou verplichten de benedenverdieping te reserveren voor winkel- of dienstenruimten. Dit schijnt echter niet mogelijk te zijn. Mijn ervaring is echter, en ik denk dat men dat in andere kleinere gemeenten ook zo ervaart, dat bijna elke woning in het centrum van de gemeente vroeger beneden een café, slagerij, kledingzaak of buurtwinkel had.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer Callens, dat is bijzonder interessant, en we steunen u wat dat betreft, maar ik denk dat we dat moeten aankaarten bij minister Van Mechelen.

De heer Karlos Callens: Daar ben ik het mee eens, maar ik wil slechts aangeven dat dit stedenbouwkundige element ook een element is. Als er geen plaats meer is, zullen er geen zaken meer komen. Daarom lijkt het me best dat wij ook een met redenen omklede motie indienen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Sintobin en door de heer Callens werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de teloorgang van de hopteelt in Vlaanderen

De voorzitter: De heer Demesmaecker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaecker: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, mijn vraag is ingegeven door een aantal krantenkoppen van afgelopen maand over de teloorgang van de hopteelt in Vlaanderen. Hop is een smaak- en bewaarmiddel voor de bierproductie. Vlamingen zijn prominente bierproducenten en bierdrinkers.

Toch stellen we vast dat het met de hopteelt niet goed gaat. In 1973 piekten we, met 1186 hectare Vlaamse

hopvelden. Vandaag is het hopareaal in Vlaanderen verminderd tot 183 hectare. Hop wordt voornamelijk in de streek van Poperinge geteeld. Er liggen verder nog enkele hophectaren in de West-Vlaamse gemeenten Waasten, Ieper en West-Vleteren. Wellicht vindt de hopproductie daar zijn weg naar de lokale goedgekende bierbrouwer.

De tijd dat je op de E40 door de hopvelden reed, is voorbij. Al is het zo dat in de buurt van Aalst en het Pajottenland toch nog enkele hoptelers overblijven, in Erembodegem en in Sint-Martens-Bodegem. Het gemeentebestuur van Affligem probeert daar de allerlaatste hopvelden te redden. Het gaat immers om een aspect van ons erfgoed. Het uitzicht van die hopvelden is overigens erg typisch en bepalend voor een aantal regio's. De hopproductie concentreert zich vandaag in andere landen. Duitsland is een koploper. Verder zijn Tsjechië, de VS, Portugal en Servië belangrijke producenten. Vijftig jaar geleden waren we de grootste ter wereld, nu zijn we een van de kleinste geworden.

In 2005 stelden de Vlaamse Regering en het stadsbestuur van Poperinge een actieplan op voor de slabakkende hopteelt. De vorige minister van Landbouw, de heer Yves Leterme, verbond er zich toe om de hopboeren vanaf 2007 te ondersteunen bij de instandhouding van hun velden. Hij stelde voor om de hopvelden het statuut van erfgoed te verlenen, zodat ze bewaard moeten worden.

Mijnheer de minister-president, welke concrete maatregelen zult u nemen om de hopteelt in Vlaanderen te redden van een stille dood? Uw voorganger had een proefproject uitgewerkt om de hopboeren, voornamelijk in de streek van Poperinge, te ondersteunen. Wat is van dit project concreet gerealiseerd? Bestaan er plannen om de resterende hopvelden met hun honderden hopstaken en bijbehorende ranken niet definitief verloren te laten gaan door ze als cultureel erfgoed te erkennen?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Ik ben niet zo vertrouwd met dit dossier. Mijn opmerking is daarom misschien dom, maar ik vraag me af wat ik me concreet moet voorstellen bij de kwalificatie van hopvelden als erfgoed. Verder vernam ik graag welke meerwaarde dat oplevert voor de hopboeren.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, gelukkig is het niet zo dat de hopteelt in Vlaanderen een stille dood sterft, integendeel zelfs. Op vrijdag 29 september vond naar jaarlijkse gewoonte de officiële opening van de hoptentoonstelling plaats. Jammer genoeg kon ik er zelf niet zijn, want er was

vergadering van de ministerraad. Een van mijn medewerkers is er wel naartoe geweest.

In elk geval is duidelijk dat de hopsector alive and kicking is. De sfeer onder de hopboeren van Poperinge is in geen 15 jaar zo positief geweest. Op zich is dat dus zeer goed nieuws. De oorzaak van deze ommekeer is de schaarste op wereldvlak en de bijzonder hoge prijzen die de hoptelers dit jaar ervaren. Dit leidt tot het afsluiten van langetermijncontracten aan het dubbele van de prijs dan voorheen. Dergelijke marktomstandigheden leiden ertoe dat de sector meer dan ooit gelooft in een zekere en stabiele toekomst. De stille dood heeft daar dus nog niet aangeklopt. De sector zit in de lift.

Het proefproject waar u naar verwijst, staat ten dienste van alle hopboeren in Vlaanderen, zowel die rond Aalst als die rond Poperinge. Het project werd naar behoren afgewerkt.

Er werd een economische studie afgerond met het oog op een verhoogde afzet van Belgische hop in Belgische brouwerijen. De sector bereidt dit concreet verder uit in een strategisch plan. Binnen het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) werd verkregen dat de hopsector opnieuw als partner rond de tafel zit, waardoor gerichte informatie en promotiecampagnes voor de Belgische hop op touw kunnen worden gezet. In samenspraak met de toeristische dienst van West-Vlaanderen werd een project in het leven geroepen om de hopteelt en de bestaande hopbedrijven als toeristische trekpleister uit te werken.

Tot slot wil ik nog vermelden dat de hopscheuten in maart 2006 door VLAM het Vlaamse streekproduct-label kregen toegewezen. Ik ga ervan uit dat iedereen hier weet hoe lekker die hopscheuten zijn.

Ik heb met minister Van Mechelen gesproken over de bescherming van de hopvelden als cultureel erfgoed. Hij is de idee genegen om traditionele teelten met een hoge lanschappelijke waarde op termijn structureel te ondersteunen. De administratie is dit volop aan het uitwerken, net als andere initiatieven zoals bijvoorbeeld de genetische diversiteit van schapen. Als men het inderdaad belangrijk vindt om de hopteelt op bepaalde plaatsen voor de toekomst te vrijwaren en men vindt dat ze een maatschappelijke waarde heeft, dan kunnen we dit misschien ondersteunen. Ik wil er niet op vooruitlopen, maar de hopsector is echt hip en laat ons hopen dat het zo blijft.

De heer Mark Demesmaeker: Dat is een heel positief antwoord. Het nuanceert de berichten die in de krant verschenen zijn. Het ging mij vooral om het Pajottenland waar de allerlaatste hopvelden dreigen te verdwijnen. Maar het doet mij plezier te horen dat de prijzen

weer goed zijn, net zoals voor andere teelten. Dat is goed nieuws voor de revival van de hopteelt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over steun aan de Vlaamse garnalenvissers

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister, geachte collega's, ik ben vanmorgen nog naar Oostende geweest om verse garnalen te kopen, maar alles was uitverkocht.

We hebben het in deze commissie al meermaals gehad over de problematiek in de visserijsector. De meeste commissieleden weten dus dat de Vlaamse visserij de jongste jaren zwaar onder druk staat.

In tegenstelling tot de visserijsector heeft de garnalenvloot minder af te rekenen met quotabeperkingen. Door de bikkelharte concurrentie en de prijszetting zag de toekomst er echter niet meer zo rooskleurig uit. Met de komst van het Puruslabel, een schitterend initiatief, en met de prijsverhoging van de voorbije maanden, werden de overlevingskansen van onze garnalenvloot toch wat groter en kregen de garnaalvissers wat meer financiële ademruimte. Dit volstaat echter niet om echt winstgevend te zijn, en daarom vraagt de sector meer overheidssteuning. Men hoopt op de nodige subsidies om te groeien en te investeren, liever nu dan over een paar jaren.

Bij de officiële opening van het garnalenseizoen eind augustus – waar u aanwezig was, maar wij spijtig genoeg niet uitgenodigd waren – hebt u gezegd dat u hoopt de sector met de nodige Vlaamse en Europese middelen te ondersteunen in het najaar.

Hoe kunt u deze belofte nu al vertalen naar concrete beleidsdaden? Wanneer mogen we de eerste resultaten verwachten?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Er zijn drie manieren waarop ondersteuning kan worden gegeven: investeringen op het niveau van de vaartuigen, investeringen op het niveau van de verwerking en toekenning van het label en ten slotte promotie door VLAM.

Investeringen op de vaartuigen voor de garnaalvisserij, al dan niet met Puruslabel, genieten van dezelfde mogelijkheden die het Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij (FIOV) biedt aan de andere vissersvaartuigen. Vlaanderen is hierbij evenwel strikt gebonden aan de Europese reglementering en een speciale regeling voor garnaalvissers is er niet.

Ten aanzien van de ondersteuning van investeringen in de visverwerking is op 1 juni in het Belgisch Staatsblad een call gepubliceerd. Ik verwijs in dat verband naar mijn antwoord op een schriftelijke vraag.

De investeringen in de verwerking van garnalen conform het Puruslabel, komen potentieel voor steun in aanmerking. Ik kan inmiddels formeel bevestigen dat de Vlaamse Visserijvereniging een investeringsdossier ter zake heeft ingediend. Ik werd daarover geïnterviewd door de regionale televisie.

Het onderzoek van de ingediende dossiers is volop bezig, en het is de bedoeling om, voor zover de facturen effectief tijdig voorgelegd kunnen worden, nog dit jaar over te gaan tot uitbetaling. Het gaat om een betoelaging van 20 procent, 15 procent Europees en 5 procent Vlaams, op de aanvaarde investeringen.

Ik wil er ten slotte ook op wijzen dat VLAM dit jaar in zijn promotiecampagne extra aandacht besteedt aan het Puruslabel. De Dag van de Garnaal waar u naar verwijst, was trouwens een initiatief van VLAM. Ik ga ervan uit dat de aangekondigde maatregelen omgezet zijn in beleidsdaden. Het dossier en de facturen moeten tijdig worden voorgelegd.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister-president, uw antwoord voldoet volledig aan mijn verwachtingen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de problemen van de glastuinbouw en de sierteelt

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijn vraag om uitleg is naar aanleiding van enkele berichten in magazines van landbouworganisaties, voornamelijk in Oost-Vlaanderen. De landbouworganisaties luiden de alarmbel over de problemen in de glastuinbouw en sierteelt. Er is een samen-

loop van omstandigheden, waardoor de sector in moeilijkheden kwam. Er waren de slechte prijzen, de stijgende energiefacturen en het terugkerend effect van hogere loonlasten, waardoor sommigen nog steeds niet hersteld zijn van de crisis die de sector trof in 2004.

De prijs van bepaalde groenten fluctueerde de jongste maanden heel sterk, als gevolg van de gedaalde vraag de afgelopen zomer. De energieproducten zijn gestegen in prijs. Ook andere productiefactoren in de glastuinbouwsector worden alsnog duurder door onder meer milieueisen. De loonlast vertoont een stijging van meer dan 20 procent de voorbije jaren. Die evolutie zorgt voor problemen in de glastuinbouwsector, maar ook in de sierteelt.

De landbouworganisaties vragen maatregelen. Ze vragen dat de Vlaamse overheid werk maakt van een uitstel van kapitaalsaflossing met behoud van rentesubsidie en een verlenging van de waarborg voor kredieten uit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF).

Mijnheer de minister-president, hoe evalueert u de problemen in de sector? Hoe wordt die sector ondersteund? Hoe kunnen we in het kader van het actieplan glastuinbouw de sector verder ondersteunen? Hoe staat u tegenover de voorstellen van de landbouworganisaties?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister-president, ik wil hier verwijzen naar uw bezoek aan Sint-Katelijne-Waver van 26 september, waar u verschillende maatregelen hebt aangekondigd om de toekomst van de Vlaamse glastuinbouw veilig te stellen. Het meest in het oog springend was uw intentie om glastuinbouwzones in te stellen. Zones van minstens 30 hectare moet plaats bieden aan verschillende bedrijven, die samen gebruik kunnen maken van gemeenschappelijke voorzieningen zoals water, opvang, afval, energie en beheer. Iedereen kan zijn voordeel doen door te clusteren.

Naast economische winst in de vorm van lagere investeringskosten die de gemeenschappelijke voorzieningen opleveren, zou dit ook energie- en milieukosten per individuele glastuinder drukken. Dit is een maatregel op lange termijn, vermoedelijk tegen 2010 hebt u zelf gezegd. Ondertussen blijven de problemen in de sector bestaan.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: De glastuinbouwsector in Vlaanderen heeft zeker een toekomst. Er wordt schitterend ondernomen met schitterende producten die wereldwijd worden geapprecieerd en afgenomen. De sector staat ook voor heel wat uitdagingen, zoals de energie. Er is heel wat energie nodig voor de teelt in serres. Ook water met de nitraatproblematiek zorgt voor problemen. De

bijdrage van de glastuinbouwsector aan de discussie over het Mestdecreet is ook bekend.

Ik heb vorige week inderdaad in Sint-Katelijne-Waver gesproken. Het proefcentrum daar is echt klassewerk. Ik heb daar een klankbordgroep geïnstalleerd om na te gaan hoe we de uitdagingen en problemen in de toekomst aanpakken. De glastuinbouwzone vraagt inderdaad wat meer tijd. Ten opzichte van Nederland staan we achter. Als we kunnen clusteren, voldoende hectaren kunnen vrijmaken om die bedrijven te groeperen, dan heeft dat heel wat voordelen.

Dit is een idee dat al dateert van 1997. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) was daarmee bezig. Het is nu in een stroomversnelling gekomen. In Oudenburg bij Oostende en in Beveren kwamen er vragen vanuit de bedrijven om een overschot aan CO₂ en warmte te combineren. Over de glastuinbouwzones zullen we verder discussiëren. Dit is een project op langere termijn. Er zal nog heel wat warmte verloren gaan voor dit is gerealiseerd. Dat betekent dat we ook op korte termijn acties moeten ondernemen. De bestaande bedrijven zoals in Hoogstraten moeten ook kunnen uitbreiden en zich ontwikkelen. Dat moeten we ondersteunen.

In mijn bevoegdheid voor Energie heb ik bijkomende initiatieven genomen. Ik zal de klankbordgroep opnieuw samenroepen op 13 november. Daar zullen we die problemen bespreken. Ook in Nederland zijn er prachtige glastuinbouwzones. De klankbordgroep zal een bezoek organiseren naar ginder om dat eens te bekijken.

De bottomline is dat de glastuinbouwsector een toekomst heeft. Ik zal er alles aan doen om samen met de sector die toekomst veilig te stellen. Het flankerend beleid inzake energie, ruimtelijke ordening en andere facetten moet alle kansen geven aan de uitbreidingen.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de minister-president, hebt u zicht op de concrete timing voor de tuinbouwzones? Er is al lang sprake van en ik begrijp dat we nu in een stroomversnelling komen.

Minister-president Kris Peeters: In Oudenburg en Beveren staan we al heel ver. Er is een energieconsulent vrijgesteld om dat verder te ontwikkelen. 2009-2010, waar de heer Demesmaeker naar verwijst, is al heel snel. De klankbordgroep zal verder contacten leggen en als daar vraag naar is, zal ik deze commissie inlichten over welke bijkomende elementen er zijn of welke maatregelen we kunnen treffen, buiten die die nu al bestaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

